

СВЯТОЕ ЕВАНГЕЛЛЕ ПАВОДЛЕ МАРКА

Раздел 1

1. Пачатак Евангелля Ісуса Хрыста, Сына Божага,
2. як напісана ў прарокаў: “вось, Я пасылаю Ангела Майго перад абліччам Тваім, які падрыхтуе шлях Твой перад Табою”.
3. “Голас таго, хто кліча ў пустыні: падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі зрабіце сцежкі Яму”.
4. З’явіўся Іаан, хрысцячы ў пустыні і прапаведуючы хрышчэнне пакаяння дзеля адпушчэння грахоў.
5. І выходзілі да яго ўся краіна Іудзейская ды Іерусалімляне, і хрысціліся ад яго ўсе ў рацэ Іардане, спавядаючыся ў грахах сваіх.
6. Іаан жа насіў вопратку з вярблюджага воласу і скураны пояс на паясніцы сваёй і еў акрыды* і дзікі мёд.
7. І прапавéдаваў, кажучы: ідзе за мною Мацнейшы за мяне, у Якога я няварты, нахіліўшыся, развязаць рамень абутку Яго;
8. я хрысціў вас вадою, а Ён будзе хрысціць вас Духам Святым.
9. І было ў тыя дні, прыйшоў Ісус з Назарэта Галілейскага і хрысціўся ад Іаана ў Іардане.
10. І калі выходзіў з вады, убачыў адразу Іаан, што раскрываюцца нябёсы і Дух як голуб сыходзіць на Яго.
11. І голас быў з нябёсаў: Ты Сын Мой узлюблены, Якога Я ўпадабаў.
12. І адразу Дух вядзе Яго ў пустыню.
13. І быў Ён там у пустыні сорок дзён, спакушаны сатаною, і быў са звярамі. І Ангелы служылі Яму.
14. Пасля ж таго, як узяты быў Іаан, прыйшоў Ісус у Галілею, прапаведуючы Евангелле Царства Божага
15. і кажучы, што споўніўся час і наблізілася Царства Божае: пакайцеся і веруйце ў Евангелле.

16. А ідучы каля мора Галілейскага, убачыў Сімана і Андрэя, брата Сіманавага, якія закідвалі мярэжы ў мора, бо яны былі рыбаловы.

17. І сказаў ім Ісус: ідзіце за Мною, і Я зраблю, што вы будзеце лаўцамі людзей.

18. І яны адразу, пакінуўшы мярэжы свае, пайшлі ўслед за Ім.

19. І, прайшоўшы крыху адтуль, Ён убачыў Іакава Зевядзеевага і Іаана, брата яго, як яны, таксама ў лодцы, ладзілі мярэжы;

20. і адразу паклікаў іх. І яны, пакінуўшы бацьку свайго Зевядзэя ў лодцы з работнікамі, пайшлі за Ім.

21. І прыходзяць у Капернаўм; і неўзабаве ў суботу ўвайшоў Ён у сінагогу і вучыў.

22. І здзіўляліся вучэнню Яго; бо Ён вучыў іх, як той, хто мае ўладу, а не як кніжнікі.

23. І быў у сінагозе іхняй чалавек у духу нячыстым, і закрычаў ён,

24. кажучы: пакінь, што Табе да нас, Ісусе Назараніне? Ты прыйшоў загубіць нас; ведаю Цябе, хто Ты, Святы Божы.

25. Але Ісус забараніў яму, кажучы: змоўкні і выйдзі з яго.

26. І дух нячысты, скалануўшы яго і ўскрыкнуўшы моцным голасам, выйшаў з яго.

27. І жажнуліся ўсе, так што пыталіся адзін у аднаго, гаворачы: што гэта за новае вучэнне, што Ён з уладаю і духам нячыстым загадвае, і яны слухаюцца Яго?

28. І разнёслася чутка пра Яго адразу па ўсіх ваколіцах Галілеі.

29. І адразу, выйшаўшы з сінагогі, яны прыйшлі ў дом Сімана і Андрэя з Іакавам і Іаанам.

30. А цёшча Сіманава ляжала ў гарачцы, і адразу кажуць Яму пра яе.

31. І, падышоўшы, Ён падняў яе, узяўшы за рукі; і гарачка адразу пакінула яе, і яна прыслужвала ім.

32. А як вечарэла і сонца зайшло, прыносілі да Яго ўсіх хворых і апанаваных дэманамі.

33. І ўвесь горад сабраўся да дзвярэй.

34. І Ён ацаліў многіх, якія пакутавалі ад розных хвароб, і дэманаў многіх выгнаў, і не дазваляў дэманам гаварыць, бо яны ведалі, што Ён Хрыстос.

35. А раніцай, калі было яшчэ вельмі цёмна, Ён, устаўшы, выйшаў; і пайшоў у пустэльнае месца, і там маліўся.

36. І паспяшаліся ўслед Яму Сіман і тыя, што былі з ім.

37. І, знайшоўшы Яго, кажуць Яму: усе шукаюць Цябе.

38. І кажа Ён ім: хадзём у бліжэйшыя вёскі і гарады, каб Мне і там прапавéдаваць; бо на тое Я і выйшаў.

39. І Ён прапавéдаваў у сiнагогах iхнiх па ўсёй Галiлэi i дэманаў выганяў.

40. І прыходзіць да Яго пракажоны, просячы Яго і на калені падаючы перад Ім, кажа Яму: калі Ты хочаш, можаш ачысціць мяне.

41. Ісус жа, злітаваўшыся над ім, працягнуў руку, дакрануўся да яго і кажа яму: хачу, ачысціся.

42. І калі сказаў Ён, адразу сышла з яго праказа, і ён стаў чысты.

43. І, звярнуўшыся да яго сурова, Ён адразу адаслаў яго,

44. і кажа яму: глядзі, нікому нічога не гавары; а ідзі, пакажыся святару і прынясі за ачышчэнне тваё, што загадаў Маісей, дзеля свéдчання ім.

45. А ён, выйшаўшы, пачаў шмат абвяшчаць і распавядаць, так што Ісус ужо не мог адкрыта ўвайсці ў горад, а быў звонку, у пустэльных мясцінах. І прыходзілі да Яго адусюль.

Раздзел 2

1. І прыйшоў Ён зноў у Капернаўм праз некалькі дзён, і чутна стала, што Ён у доме.

2. І адразу сабраліся многія, так што не ўмяшчаліся ўжо і пры дзвярах, і Ён казаў ім слова.

3. І прыйшлі, несучы да Яго спаралізава́нага, якога трымалі на руках чацвёра;

4. і, не маючы як наблізіцца да Яго з-за натоўпу, яны раскрылі дах *над тым месцам*, дзе Ён быў, і, пракапаўшы, апусцілі пасцель, на якой ляжаў спаралізава́ны.

5. І, убачыўшы веру іх, Ісус кажа спаралізава́наму: сыне, адпускаюцца твае грахі.

6. Сядзелі ж тут некаторыя з кніжнікаў і разважалі ў сэрцах сваіх:

7. што Ён гэтак блюзнэрыць? хто можа адпускаць грахі, акрамя аднаго Бога?

8. І адразу Ісус, спазнаўшы духам Сваім, што яны так разважаюць у сабе, кажа ім: што гэта вы разважаеце ў сэрцах ваших?

9. што лягчэй? сказаць спаралізава́наму: “адпускаюцца твае грахі” ці сказаць: “устань, і вазьмі пасцель тваю, і хадзі”?

10. Але каб вы ведалі, што мае ўладу Сын Чалавечы на зямлі адпускаць грахі, – кажа спаралізава́наму:

11. табе кажу: устань, і вазьмі пасцель тваю, і ідзі ў дом твой.

12. І адразу ўстаў той, і, узяўшы пасцель, выйшаў перад усімі, так што здзіўляліся ўсе і славілі Бога, кажучы: ніколі такога мы не бачылі.

13. І выйшаў Ісус зноў да мора; і ўвесь народ ішоў да Яго, і Ён вучыў іх.

14. І, праходзячы, ўбачыў Ён Левія Алфеевага, які сядзеў на мыйні, і кажа яму: ідзі ўслед за Мною. І той, устаўшы, пайшоў услед за Ім.

15. І калі Ісус узяжаў у доме яго, многія мыйнікі і грэшнікі ўзляжалі з Ісусам і з вучнямі Яго; бо многа было іх, якія ішлі ўслед за Ім.

16. І кніжнікі і фарысеі, убачыўшы, што Ён есць з мыйнікамі і грэшнікамі, казалі вучням Яго: як гэта з мыйнікамі і грэшнікамі Ён есць і п’е?

17. І, пачуўшы, Ісус кажа ім: не здаровыя маюць патрэбу ў лэкары, а хворыя; Я прыйшоў заклікаць не праведнікаў, а грэшнікаў да пакаяння.

18. Вучні Іаанавы і фарысейскія пасцілі. І прыходзяць і кажуць Яму: чаму вучні Іаанавы і фарысейскія п’осцяць, а Твае вучні не п’осцяць?

19. І сказаў ім Ісус: хіба могуць пасціць сыны харо́маў вясе́льных, калі з імі жаніх? дакуль жаніх з імі, не могуць пасціць;

20. але прыйдуць дні, калі будзе ўзяты ад іх жаніх, і тады будуць пасціць у тыя дні;

21. ніхто латкі з тканіны суровай не прышывае да адзэжыны старой, інакш прышытым парвэцца старое, і дзірка будзе яшчэ горшая;

22. і ніхто не ўлівае віно маладое ў мяхі старыя: інакш прарве віно маладое мяхі, і віно вьцеча, і мяхі прападуць; а віно малодае ў мяхі новыя ўліваць трэба.

23. І давалося Яму ў суботу праходзіць пасевамі, і пачалі вучні Яго дарогаю зрываць калоссе.

24. І фарысеі казалі Яму: паглядзі, чаму яны робяць у суботу, што не дазволена?

25. І Ён кажа ім: ці ж вы ніколі не чыталі, што зрабіў Давід, калі патрэбу меў і згаладаўся сам і тыя, што былі з ім?

26. як ён увайшоў у дом Божы пры Авіяфары-першасвятары і з'еў ахвярныя хлябы, якіх не дазволена было есці нікому, акрамя святароў, і даў таксама тым, што былі з ім.

27. І казаў ім: субота ўзнікла дзеля чалавека, а не чалавек дзеля суботы.

28. Таму Сын Чалавечы ёсць гаспадар і суботы.

Раздзел 3

1. І прыйшоў зноў у сінагогу. І быў там чалавек, які меў усóхлую руку́.

2. І сачылі за Ім, ці не ацаліць яго ў суботу, каб абвінаваціць Яго.

3. І кажа Ён чалавеку, што меў усóхлую руку́: стань пасярэдзіне.

4. А ім кажа: ці дазволена ў суботу дабра рабіць, альбо зло рабіць? душу ўратаваць альбо загубіць? Яны ж маўчалі.

5. І, паглядзеўшы на іх з гневам, засмучаны жорсткасцю сэрцаў іх, кажа чалавеку: працягни руку́ тваю. І працягнуў ён, і стала рука яго здаровай, як другая.

6. І, выйшаўшы, фарысеі адразу ўчынілі з ірадыянамі змову супраць Яго, як Яго загубіць.

7. Ісус жа з вучнямі Сваімі адышоў да мора, і мноства народу з Галілеі пайшло за Ім, і з Іудзеі,

8. і з Іерусаліма, і з Ідумеі, і з-за Іардана. І з наваколляў Тыбра і Сідона мноства вялікае, пачуўшы, што Ён рабіў, прыйшло да Яго.

9. І сказаў вучням Сваім, каб лодка была для Яго нападатоўве, каб натоўп не цясніў Яго.

10. Бо многіх Ён ацаліў, так што нядужныя кідаліся да Яго, каб да Яго дакрануцца.

11. І духі нячыстыя, калі бачылі Яго, падалі перад Ім і крычалі, кажучы: Ты – Сын Божы.

12. І Ён строга забараняў ім абвяшчаць пра Яго.

13. І ўзышоў на гару, і паклікаў, каго Сам хацеў; і прыйшлі да Яго.

14. І паставіў дванаццаць, каб былі з Ім і каб пасылаць іх прапавэдаваць,

15. і каб яны мелі ўладу ацаліць нёмачы і выганяць дэманаў.

16. Паставіў Сімана, даўшы яму імя Пётр,

17. і Іакава Зевядзеевага і Іаана, брата Іакава, даўшы ім імёны Ваанэргес, што азначае “сыны громавы”;

18. і Андрэя, і Філіпа, і Варфаламэя, і Матфея, і Фаму, і Іакава Алфеевага, і Фадзэя, і Сімана Кананіта,

19. і Іуду Іскарыёта, які і вьідаў Яго.

20. І прыйшлі ў дом, і сабраўся зноў народ, так што яны не маглі нават хлёба паесці.

21. І, дачуўшыся, блізкія Яго вьішлі забраць Яго; бо казалі, што Ён не ў Сабе.

22. А кніжнікі, якія прыйшлі з Іерусаліма, казалі, што Ён мае ў Сабе веельзевула і што сілай князя дэманскага выганяе дэманаў.

- 23.** І, паклікаўшы іх, прытчамі казаў ім: як можа сатана сатану выганяць?
- 24.** І калі царства раздзэліцца самое ў сабе, не можа ўстаяць царства тое;
- 25.** і калі дом раздзэліцца сам у сабе, не можа ўстаяць дом той;
- 26.** і калі сатана паўстаў сам на сябе і раздзяліўся, не можа ўстаяць, але прыйшоў канец яму.
- 27.** Ніхто не можа, увайшоўшы ў дом дужага, нарабаваць добра яго, калі перш не звяжа дужага, і тады абрабуе дом яго.
- 28.** Праўду кажу вам: адпушчаны будуць сынам чалавечым усе грахі і блюзнэрствы, якімі б ні блюзнэрылі,
- 29.** але хто будзе блюзнэрыць на Духа Святога, не будзе мець адпушчэння даўеку, а падлягае вечнаму асуджэнню.
- 30.** Так казаў Ён, бо гаварылі: Ён духа нячыстага мае ў Сабе.
- 31.** І прыйшлі Маці Яго і браты Яго і, стаячы на дварэ, паслалі да Яго паклікаць Яго.
- 32.** І сядзеў народ вакол Яго. і сказалі Яму: вось Маці Твая, і браты Твае, і сёстры Твае на дварэ, шукаюць Цябе.
- 33.** І адказаў ім, гаворачы: хто Маці Мая і браты Мае?
- 34.** І агледзеўшы тых, што сядзелі вакол Яго, каза: вось маці Мая і браты Мае;
- 35.** бо хто будзе выконваць волю Божую, той Мне брат, і сястра, і маці.

Раздзел 4

- 1.** І зноў пачаў вучыць каля мора, і сабралася да Яго народу мноства, так што Ён увайшоў у лодку на моры і сядзеў, а ўвесь народ быў на зямлі пры моры.
- 2.** І навучаў іх многа прытчамі, і гаварыў ім у павучэнні Сваім:
- 3.** слухайце: вось, выйшаў сёйбіт сеяць.

4. І сталася, калі сеяў, адно ўпала пры дарозе, і наляцелі птушкі ды падзяўблі тое.

5. Іншае ўпала сярод камення, дзе няшмат было зямлі, і неўзабаве ўзышло, бо зямля была неглыбокая;

6. калі ж сонца паднялося – завяла і, не маючы кораня, засохла.

7. Іншае ўпала ў цёрні, і выраслі цёрні і заглушылі яго, і яно не дало плоду.

8. А іншае ўпала на добрую зямлю і дало плод, што падымаўся і ўзрастаў, і ўрадзіла па трыццаць, і па шэсцьдзсят, і па сто.

9. І казаў: хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

10. Калі ж Ён застаўся адзін, тыя, што былі пры Ім, разам з дванаццаццю спыталі Яго аб прытчы.

11. І сказаў ім: вам дадзена ведаць тайны Царства Божага, а тым, хто звонку, у прытчах усё даецца;

12. каб яны, гледзячы, бачылі і не ўспрымалі, і, слухаючы, чулі і не разумелі, каб не звярнуліся і не былі ім адпущаны грахі.

13. І кажа ім: не разумееце прытчы гэтай? Як жа ўсе прытчы зразумееце?

14. Сёйбіт слова сее.

15. І вось тыя, што пры дарозе, дзе сеецца слова: калі пачуюць, адразу прыходзіць сатана і забірае пасеянае ў сэрцах іх.

16. Таксама і пасеянае сярод камення – гэта тыя, якія, пачуўшы слова, адразу прымаюць яго з радасцю,

17. але не маюць кораня ў сабе і нетрывалыя; калі настане ўціск або ганенне з-за слова, адразу спакушаюцца.

18. А ў цёрнях пасеянае – гэта тыя, што чуюць слова,

19. але турботы гэтага веку і спакуса багацця ды іншыя захапленні, уваходзячы ў іх, заглушаюць слова, і яно застаецца бясплодным.

20. А пасеянае на добрай зямлі – гэта тыя, якія слухаюць слова і прымаюць, і даюць плод па трыццаць, і па шэсцьдзсят, і па сто.

- 21. І** сказаў ім: хіба свечка прыносіцца, каб паставіць яе пад пасудзіну ці пад лóжак? хіба не дзеля таго, каб паставіць яе на падсвэчнік?
- 22. Бо** няма нічога таёмнага, каб не стала яўным, і нішто не бывае схавана, каб не адкрылася.
- 23. Калі** хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!
- 24. І** казаў ім: заўважайце, што чуецца. Якою мераю мэраецца, такою і вам адмэраецца, і дадзена будзе вам, хто слухае.
- 25. Бо** хто мае, таму ддзена будзе, а хто не мае, адбмецца ў яго і тое, што мае.
- 26. І** казаў: так і Царства Божае, як чалавек, калі кіне зэрне ў зямлю;
- 27. і** спіць, і ўстае ўночы і ўдзень, а як насенне ўзыхдзіць і расце, не ведае ён.
- 28. Бо** зямля сама па сабе рдзіць напачатку зелень, потым колас, тады напаўняе зэрне ў коласе.
- 29. Калі** ж вбспее плод, адразу пасылае серп, бо надышло жнівó.
- 30. І** казаў: з чым параўнаем Царства Божае ці якою прытчаю вбывім яго?
- 31. Яно** як зэрне гарчычнае, што, калі сеецца ў зямлю, то мэншае за ўсякае насенне на зямлі,
- 32. а** калі пасеяна, вырастае і робіцца бóльшым за ўсю зеляніну і пускае вялікае галлэ, так што ў засені яго могуць пасяліцца птушкі нябесныя.
- 33. І** многімі такімі прытчамі абвяшчаў ім слова, наколькі маглі яны слухаць.
- 34. Без** прытчы не прамаўляў да іх, а вучням Сваім асобна тлумачыў усё.
- 35. І** каза ім у той дзень з надыходам вечара: пераправімся на той бок.
- 36. І** яны, адпусціўшы людзей, бяруць Яго з сабою, як Ён быў у лодцы; і яшчэ лодкі былі з Ім.
- 37. І** ўзнялася з ветру вялікая бура; хвалі захліствалі лодку, так што яна ўжо напаўнялася.

38. А Ён на кармé спаў на ўзгалóўі. І будзяць Яго, і кажуць Яму: Настаўнік! хіба не хвалюе Цябе, што мы гiнем?

39. І, устаўшы, Ён забараніў ветру і кажа мору: сцiхні, перастань. І суняўся вецер і настала цiша вялікая.

40. І кажа iм: чаго вы такія баязлівыя? як гэта не маеце веры?

41. І напоўніліся страхам вялікім, і гаварылі між сабою: хто ж гэта Ён, калі і вецер, і мора слухаюцца Яго?

Раздзел 5

1. І прыплылі на другі бераг мора, у краіну Гадары́нскую.

2. І калі выйшаў Ён з лодкі, адразу ж сустрэў Яго чалавек з магільных пячор у духу нячыстым,

3. які меў жытло ў магілах, і нават ланцугом ніхто не мог звязаць яго;

4. бо шмат разоў яго звязвалі аковамі і ланцугамі, але ён разрываў ланцугі і разбіваў аковы, і ніхто не мог яго ўтаймаваць;

5. і заўсёды, ноччу і днём, у магільных пячорах і ў гарах крычаў ён і біўся аб каменне.

6. А ўбачыўшы здалёк Ісуса, прыбег і пакланіўся Яму.

7. І, закрычаўшы моцным голасам, сказаў: што Табе да мяне, Ісусе, Сiне Бога Усявiшняга? заклiнаю Цябе Богам, не муч мяне!

8. Бо Ісус сказаў яму: вiйдзі, дух нячысты, з чалавека.

9. І пытаўся ў яго: як iмя тваё? і той адказаў: легiён мае iмя, бо многа нас.

10. І вельмі прасiлі Яго, каб не адсылаў iх прэч з краіны той.

11. А там пры гары пасвiўся вялікі стáтак свiнэй.

12. І прасiлі Яго ўсе дэманьы, кажучы: пашлі нас у свiнэй, каб нам увайсцi ў iх.

13. І адразу дазволіў ім Ісус. І, выйшаўшы, нячыстыя духі ўвайшлі ў свінэй; і рынуўся статак з кручы ў мора, а іх было каля дзвюх тысяч; і патанулі ў моры.

14. А іх пастухі пабеглі ды абвясцілі ў горадзе і ў вёсках. І людзі выйшлі пабачыць, што здарылася.

15. Прыходзяць да Ісуса і бачаць, што апантаны, у якім быў легіён, сядзіць адзеты і пры розуме; і спалохаліся.

16. Тыя, хто бачыў, казалі ім, як гэта адбылося з апантаным, і пра свінэй.

17. І пачалі прасіць Яго адысці з межаў іх.

18. І калі Ён увайшоў у лодку, той, што быў апантаны, прасіў Яго, каб быць з Ім.

19. А Ісус не дазволіў яму і кажа да яго: ідзі ў дом твой да сваіх і раскажы ім, што зрабіў табе Гасподзь і як памілаваў цябе.

20. І пайшоў, і пачаў абвясчаць у Дзесяцігароддзі, што зрабіў яму Ісус. І ўсе здзіўляліся.

21. І калі пераправіўся Ісус у лодцы зноў на другі бераг, сабралася народу мноства да Яго. І быў Ён каля мора.

22. І вось прыходзіць адзін са старэйшын сінагогі, імем Іаір, і, ўбачыўшы Яго, падае ў ногі Яму

23. і вельмі просіць Яго, кажучы: дачушка мая пры смерці, прыйдзі і ўскладзі на яе рукі, каб яна ўратавалася і жыла.

24. І пайшоў за ім Ісус. І ўслед Яму ішоў вялікі натоўп, і напіралі на Яго.

25. І жанчына нейкая, што мела кровацячэнне дванаццаць гадоў,

26. і шмат нацярпелася ад многіх лекараў, і патраціла ўсё, што мела, і ніякай палёгкі не атрымала, а стала ёй яшчэ горш;

27. пачуўшы пра Ісуса, прыйшла ў натоўпе ззаду і дакранулася да вопраткі Яго;

28. бо казала: калі дакрануся хоць да вопраткі Яго, уратаваная буду.

29. І адразу спынілася кровачэ́нне ў яе, і адчула яна целам, што вы́звалілася ад хваробы.

30. І адразу Ісус, адчуў у Сабе, што сіла выйшла з Яго, павярнуўся ў натоўпе і сказаў: хто дакрану́ўся да вопраткі Маёй?

31. І казалі Яму вучні Яго: Ты бачыш, натоўп напірае на Цябе, а кажаш: хто дакрану́ўся да Мяне?

32. І аглядаўся Ён, каб бачыць тую, што зрабіла гэта.

33. А жанчына спалохалася і дрыжала, ве́даючы, што́ з ёю адбыло́ся, падышла, упала перад Ім і сказала Яму ўсю праўду.

34. Ён жа сказаў ёй: дачка́! вера твая ўратава́ла цябе; ідзі з мірам і здароваю будзь ад хваробы тваёй.

35. Яшчэ калі Ён гаварыў, прыходзяць з дому старэйшыны сінагогі і кажуць: дачка́ твая памёрла, навошта яшчэ турбуеш Настаўніка?

36. Але Ісус, адразу пачуўшы гэтыя словы, кажа старэйшыне сінагогі: не бойся, толькі веруй.

37. І не дазволіў нікому ісці за Сабою, акрамя Пятра, Іакава і Іаана, брата Іакавага.

38. Прыходзяць у дом старэйшыны сінагогі, і бачыць Ён сумятнё і тых, што плачуць і гало́сяць моцна.

39. І, увайшоўшы, кажа ім: чаго вы хвалю́ецеся і пла́чаце. Дзяўчынка не памёрла, а спіць.

40. І насміхаліся з Яго. Але Ён, вы́правадзіўшы ўсіх, бярэ з Сабою бацьку дзяўчынкі і маці, і тых, што былі з Ім, і ўваходзіць туды, дзе ляжала дзяўчынка.

41. І, узяўшы дзяўчынку за руку́, кажа ёй: “таліфа́ кумі”, што значыць: “дзяўчына, табе кажу, устань”.

42. І адразу паднялася дзяўчына і пачала́ хадзіць, а было́ ёй гадоў дванаццаць. І ўра́зіліся ўра́жаннем вялікім.

43. І загадаў ім строга, каб ніхто не даведаўся пра гэта, і сказаў даць ёй есці.

Раздел 6

1. **І** выйшаў Ён адтуль і прыйшоў на бацькаўшчыну Сваю, і за Ім ішлі вучні Яго.
2. **І** калі настала субота, пачаў Ён вучыць у сінагозе, і многія слухачы дзівіліся, кажучы: адкуль у Яго гэта? і што за мудрасць дадзена Яму, і як такія цуды творацца рукамі Яго?
3. **Ці** не цясляр гэта, сын Марыі і брат Іакава, Іасіі, Іуды і Сімана? і ці не сёстры Яго тут сярод нас? **І** сумняваліся ў Ім.
4. **Ісус** жа казаў ім: не бывае прарок без пашаны, хіба толькі на бацькаўшчыне сваёй, і ў родных сваіх, і ў доме сваім.
5. **І** не мог там ніякага цуду стварыць, толькі нямногіх хворых, усклаўшы на іх рукі, ацаліў.
6. **І** дзівіўся нявер'ю іх. **І** хадзіў па навакольных селішчах, навучаючы.
7. **І**, паклікаўшы дванаццаць, пачаў іх пасылаць па двое і даў ім уладу над нячыстымі духамі.
8. **І** наказаў ім нічога не браць у дарогу, акрамя аднаго посаха: ні торбы, ні хлёба, ні медзі ў поясе;
9. **але** абувацца ў сандалі і не насіць дзвюх адзёжын.
10. **І** казаў ім: калі дзе ўвойдзеце ў дом, заставайцеся ў ім, пакуль не пойдзеце адтуль;
11. **і** калі хто не прыме вас і не паслухаецца вас, то выхадзячы адтуль, абтрасіце пыл з ног ваших у сведчанне ім. Праўду кажу вам: лягчэй будзе Садому і Гаморы ў дзень судны, чым гораду таму.
12. **І**, пайшоўшы, яны прапавэдавалі пакаянне,
13. **і** дэманаў многіх выганялі, і памазвалі алеем многіх хворых, і ацалілі.
14. **І** дачуўся пра Ісуса цар Ірад, бо вядомым стала імя Яго, і казаў: гэта Іаан Хрысціцель з мёртвых паўстаў, і таму цуды дзеюцца ім.
15. **Іншыя** казалі: гэта Ілія, а іншыя казалі: гэта прарок ці як адзін з прарокаў.

16. А Ірад, пачуўшы, сказаў: гэта Іаан, якому я адсék галаву, ён паўстаў з мёртвых.

17. Бо сам Ірад паслаў схапіць Іаана і звязаў яго ў цямніцы з-за Ірадыяды, жонкі Філіпа, брата свайго, таму што ажаниўся з ёю.

18. Бо Іаан казаў Іраду: не налёжыць табе мець жонку брата твайго.

19. А Ірадыяда, гнёваючыся на яго, жадала яго забіць, ды не магла.

20. Бо Ірад баяўся Іаана, ведаючы яго як чалавека праведнага і святога, і аберагаў яго, і шмат рабіў, слухаючыся яго, і з ахвотаю яго слухаў.

21. І настаў зручны дзень, калі Ірад у *гадавіну* свайго нараджэння ладзіў пір вяльможам сваім, тысячаначальнікам і старэйшынам Галілейскім,

22. і ўвайшла дачка Ірадыяды, і танцавала, і дагадзіла Іраду і тым, што ўзляжалі з ім. Сказаў цар дзяўчыне: прасі ў мяне чаго хочаш, і дам табе.

23. І пакляўся ёй: чаго ні папросіш у мяне, дам табе, хоць і паўцарства майго.

24. Яна ж выйшла і спытала ў маці сваёй: чаго прасіць? Тая адказала: галаву Іаана Хрысціцеля.

25. І яна адразу, паспешліва ўвайшоўшы да цара, прасіла, кажучы: хачу каб ты цяпер жа даў мне на блюдзе галаву Іаана Хрысціцеля.

26. І засмуціўся цар, але дзеля клятвы і тых, што ўзляжалі з ім, не захацеў адмовіць ёй.

27. І адразу, паслаўшы целаахоўніка, цар загадаў прынесці галаву яго.

28. Той, пайшоўшы, адсék яму галаву ў цямніцы і прынес на блюдзе і аддаў яе дзяўчыне, а дзяўчына аддала яе маці сваёй.

29. І, дачуўшыся, вучні яго прыйшлі і ўзялі цэла яго, і паклалі яго ў магілу.

30. І сабраліся апосталы да Ісуса і расказалі Яму ўсё: і што зрабілі, і чаму навучылі.

31. І сказаў ім: пайдзіце вы самі, асобна, у пустэльнае месца і адпачніце крыху. Бо многія прыходзілі і адыходзілі, так што і паесці ім не было калі.

32. І адправіліся яны ў пустэльнае месца на лодцы асобна.
33. І ўбачыў народ, як яны адплывалі, і пазналі іх многія, і пехатою з усіх гарадоў спяшаліся туды, і апярэдзілі іх, і сышліся да Яго.
34. І, выйшаўшы, убачыў Ісус мноства людзей і пашкадаваў іх, бо яны былі як авечкі без пастыра; і пачаў іх вучыць многа.
35. І калі быў ужо час позні, вучні Яго, падышоўшы да Яго, казалі: месца тут пустэльнае, і ўжо час позні,
36. адпусці іх, каб пайшлі ў навакольныя вёскі ды селішчы і купілі сабе хлёба, бо не маюць чаго есці.
37. Ён жа ў адказ ім прамовіў: вы ім дайце есці. І кажуць Яму: ці не пайсці нам купіць хлябоў дынарыяў на дзвесце і даць ім есці?
38. Але Ён гаворыць ім: колькі хлябоў маёце? ідзіце і паглядзіце. І, даведаўшыся, яны кажуць: пяць хлябоў і дзве рыбіны.
39. І загадаў ім рассадзіць усіх групамі на зялёнай траве.
40. І ўзляглі ў рады па сто і па пяцьдзсят.
41. І, узяўшы пяць хлябоў і дзве рыбіны, узвёўшы вочы на неба, благаславіў і пераламіў хлябы, і даваў вучням Сваім, каб разносілі ім, і дзве рыбіны падзяліў на ўсіх.
42. І елі ўсе і насыціліся.
43. І назбіралі кавалкаў хлёба дванаццаць поўных кашоў і *рэшты* ад рыбы.
44. А было тых, што елі хлябы, каля пяці тысяч мужчын.
45. І адразу прымусіў вучняў Сваіх увайсці ў лодку і адправіцца ўперад Яго на той бок да Віфсаіды, пакуль Ён адпусціць людзей.
46. І, адпусціўшы іх, пайшоў на гару памаліцца.
47. І як настаў вечар, лодка была пасярод мора, а Ён адзін на зямлі.
48. І ўбачыў іх, знясіленых веславаннем, бо вецер дзьмуў насупраць ім; і каля чацвёртай варты ночы наблізіўся да іх, ідучы па моры, і хацеў абмінуць іх.

49. Яны ж, убачыўшы, як Ён ідзе па моры, падумалі, што гэта прывід, і закрычалі.

50. Бо ўсе Яго бачылі і перапалохаліся. і адразу загаварыў з імі і сказаў ім: супакойцеся; гэта Я, не бойцеся.

51. І ўвайшоў да іх у лодку; і вецер суняўся. І яны надзвычай былі ўзрушаныя ў сабе і здзіўляліся.

52. Бо не ўразумелі таго, што адбылося з хлябамі, бо сэрца ў іх было скамянелае.

53. І, пераправіўшыся, прыбылі ў зямлю Генісарэцкую, і прысталі да берага.

54. І калі выйшлі яны з лодкі, адразу людзі пазналі Яго,

55. і, аббегшы ўсё наваколле тое, пачалі на пасцелях прыносіць хворых туды, дзе, па чутках, быў Ён.

56. І куды б ні прыходзіў Ён, у паселішчы, ці ў гарады, ці ў вёскі, на людных месцах клалі хворых і прасілі Яго, каб хоць да краю адзення Яго дакрануцца; і тыя, што дакраналіся да Яго, уратаўваліся.

Раздзел 7

1. І сабраліся да Яго фарысеі і некаторыя з кніжнікаў, што прыйшлі з Іерусаліма;

2. і, бачыўшы некаторых з вучняў Яго, як яны елі хлеб нячыстымі, гэта значыць непамытымі, рукамі, дакаралі.

3. Бо фарысеі і ўсе Іудзеі не ядуць, пакуль не памыюць дбайна рук, трымаючыся падання старцаў;

4. і пасля рынку, пакуль не амыюцца, не ядуць. Ёсць і многае іншае, чаго яны прынялі трымацца: абмывання чашаў, і кубкаў, і катлоў, і лаваў.

5. Потым пытаюцца ў Яго фарысеі і кніжнікі: чаму вучні Твае не жывуць згодна з паданнем старцаў, а непамытымі рукамі ядуць хлеб?

6. А Ён у адказ гаворыць ім: добра прарочыў Ісаія пра вас, крывадушных, як напісана: “людзі гэтыя вуснамі ўшаноўваюць Мяне, а сэрца іх знаходзіцца далёка ад Мяне;

7. але мэрна шануюць Мяне, навучаючы вучэнням, устанаўленням чалавечым”.

8. Бо, пакінуўшы за́паведзь Божую, трыма́еця вы падання чалавечага, абмывання кубкаў і чашаў ды многае іншае, падобнае да таго, робіце.

9. І казаў ім: хора́ша вы абыхо́дзіце за́паведзь Божую, каб сваё паданне захава́ць!

10. Бо Маісей сказаў: “шануй бацьку твайго і маці тваю”, і хто зласло́віць на бацьку альбо маці, няхай смерцю памрэ.

11. А вы гаворыце: калі скажа чалавек бацьку альбо маці: “тое, што ты ад мяне скарыстаў бы, гэта карва́н, што значыць дар *Богу*”,

12. тады ўжо дазваля́еце яму нічога не рабіць для бацькі альбо для маці сваёй,

13. паруша́ючы слова Божае паданнем вашым, якое вы перада́яце; і многае падобнае да таго робіце.

14. І, паклікаўшы ўсіх людзей, казаў ім: паслухайце Мяне ўсе і зразуме́йце.

15. Няма нічога, што, увахо́дзячы ў чалавека зва́нку, магло б апага́ніць яго; але што выходзіць з яго, тое апага́ньвае чалавека.

16. Калі хто ма́е вушы, каб чуць, няхай чуе!

17. І калі ад людзей Ён увайшоў у дом, спыталіся ў Яго вучні Яго аб прытчы.

18. І сказаў ім: няўжо і вы такія неразумныя? Хіба́ не разуме́еце, што ўсё тое, што зва́нку ўваходзіць у чалавека, не можа апага́ніць яго?

19. Бо не ў сэрца яго ўваходзіць, а ў чэ́рава, і выходзіць прэч, таму ўсякая ежа чыстая.

20. І казаў: тое, што выходзіць з чалавека, апага́ньвае чалавека;

21. Бо знутры, з сэрца чалавечага по́мыслы ліхі́я выходзяць, пралюбадзэ́йствы, блуд, забойствы,

22. крадзяжы́, ліхвя́рства, злоба, каварства, распу́снасць, вока зайздроснае, блюзнэ́рства, ганарлі́васць, шале́нства;

- 23.** усё гэтае зло знутры выхóдзіць і апаганьвае чалавека.
- 24.** І, рúшыўшы адтуль, пайшоў у землі Тырскія і Сідонскія; і, увайшоўшы ў дом, не хацеў, каб хто даведаўся; але не змог утаіцца.
- 25.** Бо пачула пра Яго жанчына, дачка якой мела ў сабе нячыстага духа, і, прыйшоўшы, упала да ног Яго;
- 26.** а жанчына тая была язычніца, Сірафінікіянка родам; і прасіла Яго, каб выгнаў дэмана з яе дачкі.
- 27.** Але Ісус сказаў ёй: дай перш насыціцца дзэцям, бо нядобра ўзяць хлеб ад дзяцей і кінуць сабачанятам.
- 28.** Яна ж у адказ гаворыць Яму: так, Госпадзі! але і сабачаняты пад сталом ядуць крошкі ў дзяцей.
- 29.** І сказаў ёй: за гэтыя словы ідзі, выйшаў дэман з дачкі тваёй.
- 30.** І, прыйшоўшы ў дом свой, яна знайшла, што дэман выйшаў і дачка ляжыць на пасцелі.
- 31.** І зноў, выйшаўшы з межаў Тырскіх і Сідонскіх, прыйшоў Ісус да мора Галілейскага ў землі Дзесяцігарóддзя.
- 32.** І прывóдзяць да Яго глухога коснаязыкага і просяць, каб Ён усклаў рукú на яго.
- 33.** І, адвёўшы яго ад народу ўбок, улажыў пальцы Свае ў вúшы яго і, плюнуўшы, дакрануўся да языка яго;
- 34.** і, узвёўшы вочы на неба, уздыхнуў і сказаў яму: “эффафа́”, што значыць: “адкрыйся”.
- 35.** І адразу адкрыліся вушы яго і развяза́ліся пúты яго языка́, і пачаў гаварыць выразна.
- 36.** І загадаў ім, каб не казалі нікому. Але чым больш Ён загадваў ім, тым больш абвяшчалі.
- 37.** І надзвычай здзіўляліся, кажучы: добра ўсё зрабіў: і глухім дае чуць, і нямы́м гаварыць.

Раздзел 8

1. У тья дні, калі сабрáлася многа народу і не мéлі чаго есці, Іісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, кажа ім:
2. шкада Мне людзей, што ўжо тры дні застаюцца са Мною, і не маюць чаго есці.
3. І калі адпушчу іх дадому галоднымі, аслабеюць у дарозе, бо некаторыя з іх прыйшлі здалёку.
4. І адказалі Яму вучні Яго: адкуль можа хто накарміць іх хлэбам тут, у пустыні?
5. І спытаў у іх: колькі ў вас хлябоў? Яны адказалі: сем.
6. Тады загадаў людзям узлэгчы на зямлі; і, ўзяўшы сем хлябоў, узнёсшы падзяку, пераламіў, і даў вучням Сваім, каб раздавалі; і яны раздалі людзям.
7. І мéлі некалькі рыбінак: і благаславіўшы, Ён загадаў і іх раздаць.
8. І елі, і насыціліся; і назбіралі рэшты кавалкаў сем кашоў.
9. А было тых, што елі, каля чатырох тысяч. І адпусціў іх.
10. І адразу ўвайшоў у лодку і прыбыў з вучнямі Сваімі ў мэжы Далмануфскія.
11. І выйшлі фарысеі і пачалі спрачацца з Ім, дамагаючыся ад Яго знамэння з неба, спакушаючы Яго.
12. І Ён, уздыхнуўшы духам Сваім, кажа: нашто род гэты знамэння патрабуе? Праўду кажу вам: не будзе дадзена роду гэтаму знамэнне.
13. І, пакінуўшы іх, зноў увайшоў у лодку і адправіўся на той бок.
14. І забыліся вучні Яго ўзяць хлябоў, і акрамя аднаго хлеба не мéлі з сабой у лодцы.
15. І Ён наказаў ім, гаворачы: глядзіце, сцеражыцеся закваскі фарысейскай і закваскі Ірадавай.
16. І разважάλі між сабой, кажучы: *гэта значыць*, што хлябоў у нас няма.
17. І, ведаючы, Іісус кажа ім: чаму разважаеце, што хлябоў няма ў вас? Няўжо яшчэ не адчуваеце і не разумееце? Няўжо дагэтуль скамянэлае сэрца ваша?

- 18.** Вочы маючы, не бачыце? вўшы маючы, не чуеце? і не пámятаеце?
- 19.** Калі пяць хлябоў пераламіў Я на пяць тысяч, колькі поўных кашоў кавалкаў назбіралі вы? Кажуць Яму: дванаццаць.
- 20.** А калі сем хлябоў на чатыры тысячы, колькі поўных кашоў кавалкаў вы набралі? Яны ж адказалі: сем.
- 21.** І сказаў ім: як жа не разумеете?
- 22.** І прыходзіць у Віфсаіду. І прыводзяць да Яго сляпога і просяць, каб да яго дакрануўся.
- 23.** І, узяўшы за рукў сляпога, вўвеў яго за паселішча і, плюнуўшы на вочы яму, усклаўшы рўкі на яго, пытаўся ў яго, ці бачыць што.
- 24.** Той, агледзеўшыся, сказаў: бачу людзей, нібы дрэвы, што ходзяць.
- 25.** Потым зноў усклаў рўкі на вочы яго і зрабіў яго відўшчым. І ацаліўся той, і стаў бачыць усё выразна.
- 26.** І адаслаў яго ў дом, кáжучы: у паселішча не заходзь і не раскажвай нікому ў паселішчы.
- 27.** І пайшоў Ісус з вучнямі Сваімі ў паселішчы Кесарыі Філіпавай. І дарогаю пытаўся ў вучняў Сваіх, кáжучы ім: за каго Мiane прымаюць людзі?
- 28.** А яны адказалі: за Іаана Хрысціцеля, іншыя – за Ілію, а іншыя – за аднаго з прарокаў.
- 29.** Ён сказаў ім: а вы за каго прымаеце Мiane? І ў адказ Пётр сказаў Яму: Ты – Хрыстос.
- 30.** І загадаў ім, каб нікому не гаварылі пра Яго.
- 31.** І пачаў вучыць іх, што Сыну Чалавечаму налёжыць многа адпакўтаваць, быць адрынутым старэйшынамі, і першасвятарамі, і кнiжнікамі, і забітым быць, і на трэці дзень уваскрэснуць.
- 32.** І казаў пра гэта адкрыта. І Пётр, адвёўшы Яго, пачаў адгаворваць Яго.
- 33.** А Ён, абярнуўшыся і паглядзеўшы на вучняў Сваіх, забараніў Пятру, кáжучы: адыдзі ад Мiane, сатана, бо думаеш не пра тое, што Божае, а пра тое, што чалавечае.

34. І, паклікаўшы людзей з вучнямі Сваімі, сказаў ім: хто хоча ісці за Мною, няхай адрачэцца ад сябе і ўзьме крыж свой, і ўслед за Мною ідзе.

35. Бо хто хоча душу сваю ўратаваць, той загубіць яе; а хто загубіць душу сваю дзеля Мяне і Евангелля, той уратуе яе.

36. Бо якую карысць будзе мець чалавек, калі ён здабудзе ўвесь свет, а пашкодзіць душы сваёй?

37. Альбо які выкуп дасць чалавек за душу сваю?

38. Бо хто пасарómеецца Мяне і слоў Маіх перад родам гэтым пралюбадзэйным і грэшным, таго і Сын Чалавечы пасарómеецца, калі прыйдзе ў славе Айца Свайго з Ангеламі святымі.

Раздзел 9

1. І сказаў ім: праўду кажу вам, ёсць сярод тых, што стаяць тут, некаторыя, хто не зазнае смерці, пакуль не ўбачыць Царства Божага, якое прыйдзе ў сіле.

2. І праз шэсць дзён узяў Ісус Пятра, Іакава ды Іаана і ўзвёў іх на гару высокую адных асобна, і перамяніўся перад імі.

3. І ўбранне Яго стала бліскучым і надзвычай белым, як снег, такім, як бялільшчык на зямлі не можа выбеліць.

4. І явіўся ім Ілія з Маісеем; і размаўлялі з Ісусам.

5. І, азв'яўшыся, Пётр сказаў Ісусу: Равві! добра нам тут быць, зробім тры шатры, Табе адзін, Маісеем адзін і адзін Іліі.

6. Бо не ведаў, што сказаць, таму што яны былі перапалоханы.

7. І ўзнікла воблака, ахінаючы іх, і з воблака пачуўся голас: гэта Сын Мой Узлюблены; Яго слухайце.

8. І нечакана, агледзеўшыся навокал, нікога больш не ўбачылі, толькі Ісуса аднаго каля сябе.

9. І калі яны сыходзілі з гары, загадаў ім нікому не казаць, што бачылі, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсне з мёртвых.

10. І захавалі ў сабе гэтае слова, разважаючы між сабой: што значыць “уваскрэснуць” з мёртвых?

11. І пыталіся ў Яго, кажучы: як гэта кніжнікі гавораць, што Ілія павінен прыйсці раней?

12. А Ён сказаў ім у адказ: Ілія сапраўды, прыйшоўшы раней, узноўіць усё; а як жа напісана пра Сына Чалавечага, – што многа адпакуте і зняважаны будзе?

13. Але кажу вам, што і Ілія прыйшоў, і ўчынілі з ім, што хацелі, як напісана пра яго.

14. І, прыйшоўшы да вучняў, убачыў шмат народу вакол іх і кніжнікаў, што спрачаліся з імі.

15. І адразу ўвесь народ, убачыўшы Яго, уразіўся і, падбягаючы, віталі Яго.

16. І спытаўся Ён у кніжнікаў: пра што спрачаецеся з імі?

17. Адзін з натоўпу сказаў у адказ: Настаўнік! я прывёў да Цябе сына майго, які мае ў сабе духа нямога;

18. і дзе ні схопіць яго, кідае яго, і ён пену пускае і скрыгоча зубамі і дранцвее; і прасіў я вучняў Тваіх, каб выгналі яго, ды яны не змаглі.

19. Адказваючы яму, Ісус кажа: о, родзе бязвэрны! дакуль буду з вамі? дакуль буду цярпець вас? прывядзіце яго да Мяне.

20. І прывялі таго да Яго. І, убачыўшы Яго, дух адразу затрос таго, і той, упаўшы на зямлю, качаўся, пускаючы пену.

21. І запытаўся Ісус у бацькі яго: як даўно гэта здарылася з ім. Той жа сказаў: з дзяцінства;

22. і часта дух і ў агонь кідаў яго, і ў вяду, каб загубіць яго; але, як што можаш, дапамажы нам, зжаліўшыся над намі.

23. А Ісус сказаў яму: калі можаш вераваць, усё магчыма для таго, хто веруе.

24. І адразу, усклікнуўшы, хлопцаў бацька са слязьмі сказаў: верую, Госпадзі! памажы майму нявер’ю!

25. Ісус, убачыўшы, што збягаецца народ, забараніў духу нячыстаму, кажучы яму: дух нямы і глухі, Я загадваю табе, выйдзі з яго і больш не ўваходзь у яго!

26. І, ускрыўшы і моцна скалануўшы яго, *той* выйшаў; а ён зрабіўся як мёртвы, так што многія казалі: ён памёр.

27. Але Ісус, узяўшы яго за руку, падняў яго; і ён устаў.

28. І калі ўвайшоў Ісус у дом, вучні Яго пыталіся ў Яго асобна: чаму мы не здолелі выгнаць яго?

29. І сказаў ім: гэты род ні ад чаго іншага не можа выйсці, толькі ад малітвы і по́сту.

30. І, выйшаўшы адтуль, праходзілі праз Галілею, і Ён не хацеў, каб хто даведаўся.

31. Бо навучаў вучняў Сваіх і гаварыў ім, што Сын Чалавечы аддадзены будзе ў рукі чалавечыя і заб'юць Яго, і, забіты, Ён на трэці дзень уваскрэсне.

32. Але яны не разумелі *гэтага* слова, і баяліся ў Яго спытацца.

33. І прыйшоў у Капернаўм; і калі ў доме быў, запытаўся ў іх: пра што дарогай вы разважалі між сабою?

34. Яны ж маўчалі, бо ў дарозе спрачаліся адзін з адным, хто б'ольшы.

35. І, сеўшы, паклікаў дванаццаць і сказаў ім: калі хто хоча першым быць, няхай будзе з усіх апошнім і ўсім слугою.

36. І, узяўшы дзіця, паставіў яго пасярод іх і, абняўшы яго, сказаў ім:

37. хто прыме адно з такіх дзяцей у імя Маё, той Мяне прыме, а хто Мяне прыме, той не Мяне прымае, але Таго, Хто паслаў Мяне.

38. Азваўся да Яго Іаан, гаворачы: Настаўнік! мы бачылі чалавека, што імем Тваім выганяе дэманаў, але не ходзіць за намі, і мы забаранілі яму, бо не ходзіць за намі.

39. Ісус жа сказаў: не забараняйце яму, бо няма таго, хто стварыў бы цуд у імя Маё і мог бы неўзабаве зняважыць Мяне.

40. Бо хто не супраць вас, той за вас.

41. **І** хто напііць вас чашай вады ў імя таго, што вы Хрыстовы, праўду кажу вам, той не страціць узнагароды сваёй.

42. **А** хто спакусіць аднаго з малых гэтых, што веруюць у Мяне, таму лепей было б, калі б павесілі жарнавы камень на шыю яго і ўкінулі яго ў мора.

43. **І** калі спакушае цябе рука твая, адсячы яе: лепей табе калёкам увайсці ў жыццё, чым, дзве рукі маючы, пайсці ў геэну, у агонь незгасальны,

44. дзе чарвяк іх не ўмірае і агонь не згасае.

45. **І** калі нага твая спакушае цябе, адсячы яе: лепей табе ўвайсці ў жыццё кульгавым, чым, дзве нагі маючы, быць укінутым у геэну, у агонь незгасальны,

46. дзе чарвяк іх не ўмірае і агонь не згасае.

47. **І** калі вока тваё спакушае цябе, вірві яго: лепей табе аднавокім увайсці ў Царства Божае, чым, два вокі маючы, быць укінутым у геэну вогненную,

48. дзе чарвяк іх не ўмірае і агонь не згасае.

49. **Бо** кожны агнём асольца і кожная ахвяра соллю асольца.

50. *Добрая рэч* – соль; але калі соль несалёнай стане, чым яе паправіце? Маўце соль у сабе, і мір маўце між сабою.

Раздел 10

1. **І**, ввійшаўшы адтуль, прыходзіць у межы Іудзеі стараной заіарданскай. **І** збіраюцца зноў да Яго натоўпы, і, як звычайна, зноў вучыў іх.

2. **І**, падышоўшы, фарысеі спыталіся ў Яго, спакушаючы Яго: ці дазволена мўжу развядзіцца з жонкай?

3. **Ён** жа сказаў ім у адказ: што запавёдаў вам Маісей?

4. **Яны** казалі: Маісей дазволіў напісаць развядны ліст і развядзіцца.

5. **І**, адказваючы, Ісус сказаў ім: з-за жорсткасці сэрца вашага ён напісаў вам гэтую заповедзь;

6. але ад пачатку стварэння мужчынам і жанчынай стварыў іх Бог.

7. Таму пакіне чалавек бацьку свайго і маці
8. і прылэпіцца да жонкі сваёй, і будуць двое плошцю адною, так што яны ўжо не двое, а адна плоць.
9. Дык вось, што Бог злучыў, таго чалавек няхай не разлучае.
10. І ў доме вучні Яго зноў пра гэта спыталіся ў Яго.
11. І сказаў ім: хто развядзецца з жонкаю сваёю і ажэніцца з іншаю, той пралюбадзэйнічае супраць яе;
12. і калі жонка развядзецца з мужам сваім і выйдзе замуж за іншага, пралюбадзэйнічае.
13. І прыносілі да Яго дзяцей, каб Ён дакрануўся да іх, а вучні забаранялі тым, што прыносілі.
14. Ubачыўшы, Ісус разгневаўся і сказаў ім: пусціце дзяцей прыходзіць да Мяне і не перашкаджайце ім; бо такім належыць Царства Божае.
15. Праўду кажу вам: хто не прыме Царства Божага, як дзіця, той не ўвойдзе ў яго.
16. І, абняўшы іх, усклаў рукі на іх і благаславіў іх.
17. І калі выходзіў Ён у дарогу, падбег нехта і, упаўшы на калені перад Ім, спытаўся ў Яго: Настаўнік Добры! што мне рабіць, каб унаследаваць жыццё вечнае?
18. Ісус жа сказаў яму: чаму ты называеш Мяне добрым? Ніхто не добры, толькі адзін Бог.
19. Ведаеш за́паведзі: “не пралюбадзэйнічай; не забівай; не крадзь; не сведчы лжыва; не крыўдзі; шануй бацьку твайго і маці”.
20. Ён жа сказаў Яму ў адказ: Настаўнік! усё гэта захавáў я з юнацтва майго.
21. Ісус жа, глянуўшы на яго, палюбіў яго і сказаў яму: аднаго табе не хапае: ідзі, усё, што маеш, прадай і раздай убогім; і будзеш мець скарб на небе; і прыходзь, і ідзі за Мною, узяўшы крыж.
22. А той, азмрочаны гэтым словам, адышоў у смутку, бо меў вялікую маёмасць.

23. І, паглядзеўшы навокал, кажа Ісус вучням Сваім: як цяжка будзе тым, хто мае багацце, увайсці ў Царства Божае.

24. Вучні жахаліся ад слоў Яго. А Ісус зноў у адказ кажа ім: дзеці! як цяжка тым, хто спадзяецца на багацце, увайсці ў Царства Божае.

25. Лягчэй вярблюду прайсці праз ігольнае вушка, чым багатаму ўвайсці ў Царства Божае.

26. Яны ж надзвычай здзіўляліся, гаворачы між сабою: хто ж тады можа спасціся?

27. Паглядзеўшы на іх, Ісус сказаў: людзям гэта немагчыма, але не Богу, бо ўсё магчыма Богу.

28. Пачаў Пётр гаварыць Яму: вось мы пакінулі ўсё і пайшлі ўслед за Табою.

29. Ісус сказаў у адказ: праўду кажу вам: няма нікога, хто пакінуў дом, ці братоў, ці сяцёр, ці бацьку, ці маці, ці жонку, ці дзяцей, ці палі, дзеля Мяне і дзеля Евангелля,

30. і не атрымае цяпер, у час гэты, пры ганеннях, у сто разоў больш дамоў і братоў, і сяцёр, і бацькоў, і маці, і дзяцей, і палёў, а ў веку наступным жыцця вечнага;

31. многія ж першыя будуць апошнімі, і апошнія першымі.

32. Былі ж яны ў дарозе, узыходзячы ў Іерусалім, і папэрадзе іх ішоў Ісус, а яны жахаліся і, услед ідучы, былі ў страху. І узяўшы зноў дванаццаць, пачаў ім гаварыць, што з Ім мае адбыцца:

33. вось мы ўзыходзім у Іерусалім, і Сын Чалавечы будзе відадзены першасвятарам і кніжнікам, і асудзяць Яго на смерць, і відадуць Яго язычнікам;

34. і наглумяцца над Ім, і будуць бічаваць Яго і пляваць на Яго, і заб'юць Яго; і на трэці дзень уваскрэсне.

35. І падышлі да Яго Іакаў і Іаан, сыны Зевядзеевы, кажучы: Настаўнік! хочам, каб Ты зрабіў нам тое, што папросім.

36. А Ён сказаў ім: што хочаце, каб Я зрабіў вам?

37. Яны ж казалі Яму: дай нам сесці аднаму справа ад Цябе, а другому злёва ад Цябе, у славе Тваёй.

38. Ісус жа сказаў ім: не ведаеце, чаго просьце. Ці можаце піць чашу, якую Я п'ю і хрышчэннем, якім Я хрышчўся, хрысціцца?

39. Яны ж казалі Яму: можам. А Ісус сказаў ім: чашу, якую Я п'ю, будзеце піць і хрышчэннем, якім Я хрышчўся, будзеце хрысціцца;

40. але сесці справа ад Мяне ці злева – не Я даю, а *гэта* для тых, каму ўгатавана.

41. І, пачуўшы, дзесяцера пачалі гневацца на Іакава і Іаана.

42. А Ісус, паклікаўшы іх, каза ім: вы ведаеце, што тыя, хто лічыцца на чале народаў, пануюць над імі, і вяльможы іх уладараць імі.

43. Але не так няхай будзе сярод вас: а хто хоча сярод вас б'ольшым быць, няхай будзе вам слугою;

44. і хто хоча сярод вас быць першым, няхай будзе ўсім рабом.

45. Бо і Сын Чалавечы не дзеля таго прыйшоў, каб Яму служылі, а каб паслужыць і аддаць душу Сваю як выкуп за многіх.

46. І прыходзяць у Іерыхон. І калі выходзіў Ён з Іерыхона з вучнямі Сваімі і мноствам народу, сын Цімееў, Варцімэй сляпы, сядзеў пры дарозе, жабруючы.

47. І, пачуўшы, што гэта Ісус Назарэй, пачаў крычаць і казаць: Сьне Давідаў, Ісусе, памілуй мяне!

48. І многія патрабавалі ад яго, каб замаўчаў, але ён яшчэ мацней крычаў: Сьне Давідаў, памілуй мяне!

49. І, спыніўшыся, Ісус сказаў паклікаць яго. І паклікалі сляпога, кажучы яму: маўйся, устань, кліча цябе.

50. Ён жа, скінуўшы вопратку сваю, устаў і прыйшоў да Ісуса.

51. І ў адказ гаворыць яму Ісус: што хочаш, каб Я зрабіў табе? Сляпы сказаў Яму: Раввуні ! каб мне бачыць.

52. Ісус жа сказаў яму: ідзі, вера твая ўратавала цябе. І адразу стаў бачыць і пайшоў услед за Ісусам па дарозе.

Раздел 11

1. **І** калі наблізіліся да Іерусаліма, да Віфагіі і Віфáніі, да гары Елеонскай, *Ісус* пасылае двух з вучняў Сваіх
2. **і** кажа ім: ідзіце ў селішча, што перад вамі, і, уваходзячы ў яго, адразу знойдзеце прывязанае асляня, на якое ніхто з людзей не сядаў; адвязаўшы яго, прывядзіце.
3. **І** калі хто скажа вам: “што вы гэта робіце?”, скажыце, што яно патрэбна Госпаду, і адразу пашле яго сюды.
4. **Яны** пайшлі і знайшлі асляня, прывязанае каля варот на вуліцы, і адвязалі яго.
5. **І** некаторыя з тых, што стаялі там, гаварылі: што вы робіце? *навошта* адвязаеце асляня?
6. **Яны** ж адказвалі ім, як загадаў *Ісус*, і тыя адпусцілі іх.
7. **І** прывялі асляня да *Ісуса*, і паклалі на яго вóпратку сваю; і сеў *Ісус* на яго.
8. Многія ж вóпратку сваю пасцілалі на дарогу, а іншыя зразалі галіны з дрэў і пасцілалі на дарогу.
9. **І** тыя, што ішлі папéрадзе і следам, усклікалі: Асáнна! благаслаўлены Той, Хто прыхóдзіць у імя Гасподняе!
10. **Благаслаўёна** царства айца нашага Давіда, якое надыхóдзіць у імя Гасподняе! Асáнна ў вышніх!
11. **І** ўвайшоў *Ісус* у Іерусалім і ў храм; і, аглédзеўшы ўсё, паколькі час быў ужо позні, пайшоў у Віфáнію з дванаццаццю.
12. **І** на другі дзень, калі яны выйшлі з Віфáніі, Ён захацеў есці;
13. **і**, убачыўшы здалёк смакоўніцу, пакрытую лісцем, падышоў, ці не знойдзе чаго на ёй; і, прыйшоўшы да яе, нічога не знайшоў, акрамя лісця, бо не парá была на смóквы.
14. **І**, прамовіўшы, *Ісус* сказаў ёй: няхай больш ніхто не есць ад цябе плоду давэку! **І** чулі гэта вучні Яго.

15. І прыходзяць у Іерусалім. І, увайшоўшы ў храм, Ісус пачаў выганяць тых, якія прадавалі і куплялі ў храме, і перакуліў сталы мянляў і ўслоны тых, што прадавалі галубоў;

16. і не дазваляў, каб хто пранёс якую-небудзь рэч праз храм.

17. І вучыў іх, кажучы: ці не напісана: “дом Мой домам малітвы назавецца для ўсіх народаў”? а вы зрабілі з яго логава разбойнікаў.

18. І пачулі гэта кніжнікі і першасвятары, і шукалі, як бы Яго загубіць, бо баяліся Яго, таму што ўвесь народ здзіўляўся вучэнню Яго.

19. І калі звечарэла, Ён выйшаў за горад.

20. І ранняю, праходзячы міма, убачылі, што смакоўніца засохла да кораня.

21. І, успомніўшы, Пётр кажа Яму: Равві! паглядзі, смакоўніца, якую Ты пракляў, усохла.

22. І, адказваючы, Ісус кажа ім:

23. майце веру Божую. Бо праўду кажу вам: калі хто скажа гары гэтай: “падыміся і ўвэргніся ў мора”, і не засумняваецца ў сэрцы сваім, а верыць будзе, што збудзецца па словах яго, – будзе яму, што б ні сказаў.

24. Таму кажу вам: усё, чаго ў малітве ні папрасіце, верце, што атрымаеце, і будзе вам.

25. І калі стаіце на малітве, даруйце, як што маеце супраць каго, каб і Айцец ваш, Які ў нябёсах, дараваў вам правіны вашы.

26. Калі ж вы не даруеце, то і Айцец ваш, Які ў нябёсах, не даруе вам правінаў вашых.

27. І прыходзяць зноў у Іерусалім. І калі Ён хадзіў у храме, падыходзяць да Яго першасвятары і кніжнікі, і старэйшыны

28. і кажуць Яму: якою ўладаю Ты гэта робіш? і хто Табе ўладу гэтую даў, каб Ты рабіў гэта?

29. Ісус жа ў адказ сказаў ім: спытаю ў вас і Я адну рэч, і адкажыце Мне; і Я скажу вам, якою ўладаю гэта раблю.

30. Хрышчэнне Іаанава з неба было ці ад людзей? адкажыце Мне.

31. І разважالی яны між сабою, гаворачы: калі скажам: “з неба”, – Ён скажа: “чаму ж вы не паверылі яму?”

32. А сказаць: “ад людзей” – баяліся народа, бо ўсе лічылі, што Іаан сапраўды быў прарок.

33. І кажуць у адказ Іісусу: не ведаем. Тады Іісус, адказваючы, гаворыць ім: і Я не скажу вам, якою ўладаю гэта раблю.

Раздел 12

1. І пачаў гаварыць ім прытчамі: пасадзіў чалавек вінаграднік і абнёс агароджаю, і выкапаў выціскальню, і збудаваў вежу, і аддаў яго вінаградарам, і адлучыўся.

2. І паслаў да вінаградараў у пэўны час раба, каб узяць ад вінаградараў пладоў з вінаградніка.

3. А яны, схапіўшы яго, набілі і адаслалі ні з чым.

4. І зноў паслаў да іх іншага раба, і таго каменнем пабілі, разбілі галаву і адпусцілі зняважанага.

5. І зноў іншага паслаў, і таго забілі; і многіх іншых каго білі, а каго забівалі.

6. Яшчэ аднаго меў ён, сына ўзлюбленага свайго, паслаў і яго нарэшце да іх, кажучы: пасаромяюцца сына майго.

7. Тыя ж вінаградары, казалі адзін аднаму: гэта спадкаёмец; хадзём, заб’ём яго, і спадчына будзе наша.

8. І, схапіўшы яго, забілі і выкінулі прэч з вінаградніка.

9. Што ж зробіць гаспадар вінаградніка? Прыйдзе і знішчыць вінаградараў, і аддасць вінаграднік іншым.

10. Няўжо не читалі вы гэтага Пісання: камень, які адкінулі будаўнікі, той самы стаў галавою вугла;

11. ад Госпада сталася гэта, і яно дзіўнае ў вачах нашых.

12. І намэрваліся схапіць Яго, ды пабаяліся народу; бо зразумелі, што пра іх сказаў прытчу; і, пакінуўшы Яго, адышлі.

13. І пасылаюць да Яго некаторых з фарысеяў і ірадыян, каб злавіць Яго на слове.

14. Яны, прыйшоўшы, кажуць Яму: “Настаўнік! мы ведаем, што Ты праўдзiвы і нікому не дагаджáеш, бо не глядзіш на аблiчча людзей, а па праўдзе шляху Божаму вучыш. Дазволена даваць падáтак кéсару ці не? даваць нам ці не даваць?”

15. Ён жа, ведаючы iх крываду́шнасьць, сказаў iм: што́ Мяне спакуша́еце? прынясьце Мне дына́рый, каб Я пабачыў.

16. Яны прыне́слі. І кажа iм: чы́я гэ́та вы́ява і на́дпіс? Яны казалі Яму: кéсаравы.

17. І сказаў iм Іісус у адказ: аддавайце кéсараву кéсару, а Божае Богу. І дзiвіліся Яму.

18. І прыйшлі да Яго садукееі, якія кажуць, што няма ўваскрáсэння, і спыталіся ў Яго, ка́жучы:

19. Настаўнік! Маісей напісаў нам: “калі ў каго брат памрэ і пакiне жонку, а дзяцей не пакiне, то няхай брат яго возьме жонку яго і адрóдзiць сéмя брату свайму”.

20. Бы́ло сем братоў; і першы ўзяў жонку і, памiраючы, не пакiнуў сéменi.

21. І другi ўзяў яе, і памёр, і ён не пакiнуў сéменi; і трэці таксама.

22. І брáлі яе сямёра, і не пакiнулі сéменi. Пасля ўсiх памёрла і жонка.

23. Дык вось, ва ўваскрáсэннi, калi яны ўваскрэ́снуць, катораму з iх будзе яна жонкаю? бо сямёра мелi яе жонкаю.

24. І сказаў iм Іісус у адказ: ці не таму вы памыля́ецеся, што не ведаеце ні Пісанняў, ні сілы Божае?

25. Бо калi з мёртвых уваскрэ́снуць, не будуць ні жанiцца, ні замуж выходзiць, а будуць, як Ангелы на нябёсах.

26. Пра мёртвых жа, што яны ўваскрэ́снуць, хiба не чыталi вы ў кнiзе Маісея пра купiну́, як Бог гаварыў яму, ка́жучы: “Я Бог Аўра́ама, і Бог Іса́ака, і Бог Іа́кава”?

27. Ён не ёсць Бог мёртвых, але Бог жывiх. Таму вы вельмi памыля́ецеся.

28. І, падышоўшы, адзін з кніжнікаў, які чуў, як яны спрачаюцца, і, ведаючы, што Ісус добра адказаў ім, спытаў у Яго: якая першая з усіх заповедзяў?

29. Ісус адказаў яму: першая з усіх заповедзяў: “слухай, Ізраілю! Гасподзь Бог наш ёсць Гасподзь адзіны;

30. і ўзлюбі Госпада Бога твайго ўсім сэрцам тваім, і ўсёй душою тваёю, і ўсім разумэннем тваім, і ўсёй сілаю тваёю”; гэта першая заповедзь.

31. І другая падобная да яе: “узлюбі бліжняга твайго, як самога сябе”. Большай за гэтыя іншай заповедзі няма.

32. І сказаў Яму кніжнік: добра, Настаўнік! па праўдзе сказаў Ты, што адзіны ёсць Бог, і няма іншага, акрамя Яго;

33. і любіць Яго ўсім сэрцам, і ўсім розумам, і ўсёю душою, і ўсёю сілаю, і любіць бліжняга, як самога сябе, – гэта больш за ўсе ўсеспаленні і ахвяры.

34. Ісус жа, убачыўшы, што той разумна адказваў, сказаў яму: недалёка ты ад Царства Божага. І ніхто не адважваўся болей пытацца ў Яго.

35. І, працягваючы вучыць у храме, Ісус казаў: як гэта кажуць кніжнікі, што Хрыстос – сын Давідаў?

36. Бо сам Давід сказаў Духам Святым: “сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх у падноўжжа ног Тваіх.”

37. Сам Давід называе Яго Госпадам: як жа Ён сын яму? І мноства народу слухала Яго з прыемнасцю.

38. І казаў ім у вучэнні Сваім: сцеражыцеся кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгіх уборах і каб віталі іх на плошчах,

39. і напéрадзе сядзéць у сiнагогах і ўзляжáць напéрадзе на гасцінах.

40. Тыя, што паядаюць дамы ўдоў і напакáз доўга моляцца, прымуць бóльшае асуджэнне.

41. І сеў Ісус насупраць скáрбніцы, і глядзеў, як народ кладзé грошы ў скáрбніцу, і многія багацеі клáлі шмат.

42. І, прыйшоўшы, адна бедная ўдава паклáла дзве лéпты, гэта значыць кадрáнт.

43. **І**, паклікаўшы вучняў сваіх, *Ісус* гаворыць ім: праўду кажу вам, удава гэтая бедная паклала больш за ўсіх, хто клаў у скарбніцу:

44. **Бо** ўсе клалі ад дастатку свайго, а яна з нястачы сваёй паклала ўсё, што мела, увесь пражытак свой.

Раздел 13

1. **І** калі выходзіў **Ён** з храма, кажа Яму адзін з вучняў Яго: Настаўнік! паглядзі, якое каменне і якія будынкi!

2. **І** сказаў *Ісус* яму ў адказ: бачыш гэтыя вялікія будынкi? Не застанецца тут каменя на камені, які не будзе зруйнаваны.

3. **І** калі сядзеў **Ён** на гары Елеонскай насупраць храма, пытаўся асобна ў Яго **Пётр**, і **Іакаў**, і **Іаан**, і **Андрэй**:

4. скажы нам, калі гэта будзе, і якое знаменне, калі павінна ўсё гэта збыцца?

5. *Ісус* жа, адказваючы ім, пачаў гаворыць: сцеражыцеся, каб хто не ўвёў вас у зман.

6. **Бо** многія прыдуць пад імем **Маім**, кажучы, што гэта **Я**, і многіх увядуць у зман.

7. Калі ж пачуеце пра войны і чуткі аб войнах, не жахайцеся, бо павінна так быць, але гэта яшчэ не канец.

8. **Бо** паўстане народ на народ, і царства на царства; і будуць землетрасенні месцамі, і будзе голад і смуты. Гэта пачатак пакут.

9. **Вы** ж самі сцеражыцеся, бо вас будуць аддаваць на судзілішчы, і біць у сінагогах, і перад правіцелямі і царамі паставяць вас за **Мяне**, дзеля сведчання ім.

10. **І** ва ўсіх народах перш павінна быць прапаведана **Евангелле**.

11. Калі ж павядуць вас, каб вídaць, не турбуйцеся загадзя, што вам сказаць, і не абдумвайце; але што дадзена будзе вам у тую гадзіну, тое кажыце, бо не вы будзеце гаворыць, а **Дух Святы**.

12. **І** вídaць брат брата на смерць, і бацька – дзіця, і паўстануць дзеці на бацькоў, і заб'юць іх.

13. І будзеце зненавіджаныя ўсімі за імя Маё; але хто вітрывае да канца, той спасёны будзе.

14. Калі ж убачыце мяззоту спусташэння, пра якую сказана Даніілам прарокам і якая паўстане там, дзе не павінна быць, – хто чытае, няхай разумее, – тады тыя, што ў Іудзеі, няхай уцякаюць у горы;

15. а хто на даху, няхай не спускаецца ў дом і не ўваходзіць узяць што-небудзь з дома свайго;

16. і хто ў полі, няхай не вяртаецца назад, каб узяць вопратку сваю.

17. Гора ж цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі, у тыя дні!

18. Маліцеся ж, каб не здарыліся ўцёкі вашы зімою.

19. Бо тыя дні будуць ліхам, якога не было ад пачатку стварэння, што стварыў Бог, аж да сёння, і не будзе.

20. І калі б Гасподзь не скараціў тых дзён, то не ўратавалася б ніякая плоць; але дзеля абраных, якіх выбраў Ён, скараціў тыя дні.

21. І тады, калі хто скажа вам: “вось, тут Хрыстос” альбо: “вось, там”, – не верце.

22. Бо паўстануць ілжэхрысты ды лжэпрарокі, і дадучь знамэнні і цуды, каб увесці ў зман, калі магчыма, і абраных.

23. Вы ж сцеражыцеся; вось, Я наперад сказаў вам ўсё.

24. Але ў тыя дні, пасля ліха таго, сонца памёркне, і месяц не дасць святла свайго,

25. і зоркі з неба будуць падаць, і сілы, што ў нябёсах, пахіснуцца.

26. І тады убачаць Сына Чалавечага, Які прыйдзе на воблаках з сілаю многаю і славаю.

27. І тады пашле Ён Ангелаў Сваіх і збярэ абраных Сваіх ад чатырох вятроў, ад краю зямлі да краю неба.

28. Ад смакоўніцы навучыцеся праз параўнанне: калі голле яе ўжо мякчэе і пускае лісце, вы ведаеце, што блізка лета.

29. Так і вы, калі ўбачыце, што гэта збываецца, ведайце, што блізка, пры дзвяхах.

30. Праўду кажу вам: не міне род гэты, як усё гэта будзе.

31. Неба і зямля мінуць, а словы Маё не мінуць.

32. Пра дзень жа той ці гадзіну ніхто не ведае, ні Ангелы на небе, ні Сын, – толькі Айцец.

33. Глядзіце, будзьце пільныя і маліцеся, бо не ведаеце, калі настане той час.

34. Падобна як чалавек, ад'язджаючы, пакінуў дом свой і даў слугам сваім уладу, і кожнаму сваю працу, а брамніку загадаў, каб быў пільны.

35. Дык будзьце пільныя; бо не ведаеце, калі прыйдзе гаспадар дома: увэчары, ці апоўначы, ці як запыюць пеўні, ці раніцаю;

36. каб, прыйшоўшы неспадзявана, не застаў вас у сне.

37. А што вам кажу, усім кажу: будзьце пільныя.

Раздел 14

1. А праз два дні была Пасха і свята праснакоў; і шукалі першасвятары і кніжнікі, як узяць Яго хітрасцю і забіць;

2. але казалі: *толькі* не ў свята, каб не было абурэння ў народзе.

3. І калі быў Ён у Віфаніі, у доме Сімана пракажонага, і ўзляжаў, – прыйшла жанчына з алебастравай пасудзінай міра з нэрду чыстага і шматкаштоўнага і, разбіўшы пасудзіну, узлівала Яму на галаву.

4. Былі ж некаторыя, што абурыліся і гаварылі паміж сабою: навошта гэтая трата міра?

5. Бо можна было б прадаць яго больш чым за трыста дынарыяў і раздаць убогім. І папракалі яе.

6. Але Ісус сказаў: пакіньце яе, навошта яе бянтэжыце? Яна добрую справу зрабіла для Мяне.

7. Бо ўбогіх вы заўсёды маеце з сабою і, калі хочаце, можаце дабро ім рабіць; а Мяне не заўсёды маеце.

- 8.** Яна зрабіла, што магла: за́гадзя памазала Маё цела для пахавання.
- 9.** Праўду кажу вам: дзе толькі будзе прапаведана Евангелле гэтае ва ўсім свеце, дык і пра тое, што зрабіла яна, сказана будзе ў памяць аб ёй.
- 10.** І пайшоў Іуда Искарыёт, адзін з двана́ццаці, да першасвятароў, каб вьідаць Яго ім.
- 11.** Яны ж, пачуўшы, узра́даваліся і абяцалі яму даць срэбранікі. І ён шукаў, як пры нагодзе вьідаць Яго.
- 12.** І ў першы дзень праснакоў, калі прыно́сілі пасхальную ахвяру, кажуць Яму вучні Яго: дзе хочаш, каб мы пайшлі і прыгатавалі Табе есці пасху?
- 13.** І пасылае двух з вучняў Сваіх і кажа ім: ідзіце ў горад; і сустрэне вас чалавек, які будзе нёсці збан вады; ідзіце за ім.
- 14.** І, куды ён увойдзе, скажыце гаспадару таго дома: “Настаўнік кажа: дзе святліца, у якой Мне есці пасху з вучнямі Маімі?”
- 15.** І ён вам пакажа верхні пакой вялікі, за́сланы, гатовы; там прыгату́йце нам.
- 16.** І пайшлі вучні Яго, і прыйшлі ў горад, і знайшлі, як сказаў ім; і прыгатава́лі пасху.
- 17.** І калі звечарэ́ла, прыходзіць Ён з двана́ццаццю.
- 18.** І калі ўзляжа́лі яны і елі, сказаў Ісус: праўду кажу вам, адзін з вас, які есць са Мною, вьідасць Мяне.
- 19.** Яны ж засмуці́ліся і пачалі гаварыць Яму адзін за адным: ці не я? і другі: ці не я?
- 20.** Ён жа сказаў ім у адказ: адзін з двана́ццаці, хто мачае са Мною ў блю́да.
- 21.** Зрэшты, Сын Чалавечы ідзе, як напі́сана пра Яго; але го́ра таму чалавеку, які выдае Сына Чалавечага: лепш было б таму чалавеку не радзі́цца.
- 22.** І калі яны елі, Ісус, узяўшы хлеб і благаславіўшы, пераламіў і даў ім, і сказаў: прыміце, ежце: гэта Цела Маё.
- 23.** І, узяўшы чашу, узнёс падзяку і даў ім; і пілі з яе ўсе.

24. **І** сказаў ім: гэта Кроў Мая новага заповіту, якая за многіх праліваецца.
25. Праўду кажу вам, што больш не буду піць ад плоду вінаграднага да таго дня, калі буду піць новае *віно* ў Царстве Божым.
26. **І**, праспяваюшы хвалу, яны пайшлі на гару Елеёнскую.
27. **І** кажа ім Ісус: усе вы ўсумніцеся ўва Мне ў гэтую ноч, бо напісана: “паражу пастыра і рассеюцца авечкі”.
28. Але пасля ўваскрасэння Майго **Я** аярэджу вас у Галілеі.
29. **А** Пётр сказаў Яму: хоць і ўсе ўсумняцца, але не я.
30. **І** кажа яму Ісус: праўду кажу табе, што ты сёння, у гэтую ноч, перш чым двойчы заспявае певень, тройчы адрачэшся ад Мяне.
31. **А** ён яшчэ настойлівей гаварыў: калі б мне трэба было і памёрці з Табою, не адракуся ад Цябе. Гэтаксама і ўсе гаварылі.
32. **І** прыйшлі ў мясціну пад назвай Гефсіманія, і кажа Ён вучням Сваім: пасядзіце тут, пакуль **Я** пайду памалюся.
33. **І** бярэ Пятра, Іакава і Іаана з Сабою; і пачаў журыцца і тужыць.
34. **І** кажа ім: смуткуе душа Мая смяротна; пабудзьце тут і не спіце.
35. **І**, адышоўшы крыху, упаў на зямлю і маліўся, каб, калі магчыма, абмінуў Яго час гэты;
36. **і** гаварыў: Авва Ойча! усё магчыма Табе; пранясі чашу гэтую міма Мяне, але не чаго **Я** хачу, а чаго Ты.
37. **І** прыходзіць, і знаходзіць, што яны спяць, і кажа Пятру: Сімане, ты спіш? не змог ты адной гадзіны не паспаць?
38. **Не** спіце і маліцеся, каб не ўпасці ў спакусу: дух бадзёры, а плоць нёмачная.
39. **І** зноў, адышоўшы, маліўся, кажучы тое ж слова.
40. **І**, вярнуўшыся, знайшоў, што зноў яны спяць; бо вочы ў іх ацяжэлі; і не ведалі яны, што Яму адказаць.

41. І прыходзіць трэці раз і кажа ім: вы ўсё яшчэ спіце і спачываеце. Гódзе, настаў час: вось, аддаецца Сын Чалавечы ў рúкі грэшнікаў.

42. Уставайце, хадзём; вось, наблізіўся той, хто выдае Мяне.

43. І адразу, калі яшчэ Ён гаварыў, прыходзіць Іуда, адзін з дванаццаці, і з ім мноства людзей з мячамі і калáмі, ад першасвятароў, і кніжнікаў, і старэйшын.

44. А той, хто выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: Каго я пацалую, Той і ёсць, вазьміце Яго і вядзіце пільна.

45. І, прыйшоўшы, адразу падышоў да Яго і кажа: Равві, Равві! і пацалаваў Яго.

46. А яны ўсклáлі рúкі свае на Яго і ўзялі Яго.

47. Адзін жа з тых, што стаялі тут, дастаў меч, ударыў раба першасвятаровага і адсék яму вúха.

48. І, звярнуўшыся да іх, Ісус сказаў: бýццам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і калáмі, каб узяць Мяне?

49. Штодня бываў Я з вамі ў храме, навучаючы, і вы не ўзялі Мяне; але няхай збúдуцца Пісанні.

50. І, пакінуўшы Яго, усе паўцякáлі.

51. І адзін юнак, накінуўшы палатно на голае цéла, ішоў за Ім; і юнакі хапаюць яго.

52. Ён жа, пакінуўшы палатно, голы ўцёк ад іх.

53. І прывялі Ісуса да першасвятара; і збіраюцца да яго ўсе першасвятары, і кніжнікі, і старэйшыны.

54. І Пётр воддаль услед за Ім ішоў аж усярэдзину двара першасвятаровага, і сядзеў са слúгамі, і грэўся каля агню.

55. А першасвятары і ўвесь сiнедрыён шукалі свéдчання супраць Ісуса, каб аддаць Яго на смерць, і не знаходзілі.

56. Бо многія лжыва свéдчылі супраць Яго, але свéдчанні іх не супадáлі.

57. І некаторыя, устаўшы, ілжыва свéдчылі супраць Яго, кажучы:

58. мы чулі, як Ён казаў: “Я разбуру́ храм гэты рукатворны і праз тры дні ўзвяду́ іншы, нерукатворны”.

59. Але і так свѣдчанне іх не супадала.

60. Тады першасвятар, стаўшы пасярэдзіне, спытаў Іісуса, кажучы: не адказваеш нічога? што яны супраць Цябе свѣдчаць?

61. Ён жа маўчаў і нічога не адказваў. Зноў першасвятар спытаў Яго і кажа Яму: ці Ты Хрыстос, Сын Благаслаўленага?

62. Іісус жа сказаў: Я. І вы ўбачыце Сына Чалавечага, што сядзіць праваруч сілы і прыйдзе на воблаках нябесных.

63. Першасвятар жа, разадраўшы адзенне сваё, кажа: якую яшчэ патрэбу мы маем у свѣдках?

64. Вы чулі блюзнёрства: як вам здаецца Яны ж усе прысудзілі, што Ён варты смерці.

65. І пачалі некаторыя пляваць на Яго і, закрываць Яму твар, і біць Яго, і казаць Яму: прароч. І слугі білі Яго па шчоках.

66. І калі Пётр быў на двары ўнізе, падыходзіць адна са служанак першасвятара

67. і, убачыўшы, як Пётр грэецца, углядзѣлася ў яго і кажа: і ты быў з Назаранінам Іісусам.

68. Ён жа адрокся, кажучы: не ведаю і не разумею, што ты гаворыш. і выйшаў адтуль на прэдні двор; і заспяваў певень.

69. І служанка, убачыўшы яго зноў, пачала казаць тым, што стаялі тут: гэты з іх.

70. Ён жа зноў адракаўся. І неўзабаве зноў тыя, што стаялі там, казалі Пятру: сапраўды ты з іх, бо ты галілеянін, і гаворка твая падобная.

71. Ён жа пачаў клясціся і бажыцца: не ведаю Гэтага Чалавека, пра Якога вы гаворыце.

72. І другі раз заспяваў певень. І ўспомніў Пётр слова, якое сказаў яму Іісус: перш чым певень двойчы заспявае, ты адрачэшся ад Мяне тройчы. І пачаў плакаць.

Раздел 15

1. **І** адразу раніцай зрабілі нараду першасвятары са старэйшынамі і кніжнікамі, і ўвесь сінедрыён, і, звязаўшы Ісуса, павялі і перадалі Пілату.
2. **І** запытаў Яго Пілат: Ты Цар Іудзейскі? Ён жа сказаў яму ў адказ: ты кажаш.
3. **І** абвінавачвалі Яго першасвятары ў многім.
4. Пілат жа зноў запытаў Яго, кажучы: Ты нічога не адказваеш? глядзі, колькі супраць Цябе сведчаць.
5. Ісус жа больш нічога не адказваў, так што Пілат здзіўляўся.
6. **На** свята ж ён адпускаяў ім аднаго вязня, за якога прасілі.
7. **Быў** жа адзін нехта, званы Варавва, зняволены з саўдзельнікамі сваімі, якія пад час бунту ўчынілі забойства.
8. **І** натоўп пачаў крычаць і прасіць *Пілата* аб тым, што ён заўсёды рабіў для іх.
9. Пілат жа адказаў ім, гаворачы: хочаце, адпушчу вам Цара Іудзейскага?
10. **Бо** ведаў, што па зэйздрасці відалі Яго першасвятары.
11. Але першасвятары падбухтэрылі натоўп *прасіць*, каб лепш адпусціў ім Варавву.
12. Пілат жа зноў сказаў ім у адказ: а што хочаце, каб я зрабіў з Тым, Каго вы называеце Царом Іудзейскім?
13. **Яны** ж зноў закрычалі: распні Яго!
14. Пілат сказаў ім: якое ж зло Ён учыніў? А яны яшчэ мацней закрычалі: распні Яго!
15. Тады Пілат, хочучы дагадзіць натоўпу, адпусціў ім Варавву, а Ісуса, пасля бічавання, аддаў на распяцце.
16. **Воіны** ж адвялі Яго ўсярэдзіну двара, гэта значыць, у прэторыю, і склікаюць увесь полк,

17. і апраняюць Яго ў баграніцу, і, сплёўшы цярновы вянец, ускладаюць на Яго;

18. і пачалі вітаць Яго: радуйся, Цар Іудзейскі!

19. І білі Яго па галаве кіем, і плявалі на Яго, і, становячыся на калені, кланяліся Яму.

20. І калі наглуміліся з Яго, знялі з Яго баграніцу і апранулі Яго ў адзэжу Ягоную; і выводзяць Яго, каб распяць Яго.

21. І прымушаюць прахожага нейкага Сімана Кірынэяніна, які ішоў з поля, бацьку Аляксандра і Рўфа, несці крыж Яго.

22. І прыводзяць Яго на месца Галгофу, што значыць: “месца чэрапа”.

23. І давалі Яму піць віно са смірнаю, але Ён не ўзяў.

24. І тыя, што распіналі Яго, дзялілі адзэжу Яго, кідаючы жэрабя на яе, каму што ўзяць.

25. Была ж трэцяя гадзіна, і распялі Яго.

26. І быў зроблены надпіс віны Яго: Цар Іудзейскі.

27. І з Ім распінаюць двух разбойнікаў, аднаго справа, а другога злева ад Яго.

28. І збылося Пісанне, якое кажа: “і да злачынцаў залічаны”.

29. І тыя, што праходзілі міма, блюзнэрылі на Яго, ківаючы галовамі сваімі і кажучы: гэі! Ты, Які разбураеш храм і за тры дні будуеш!

30. Уратуй Самога Сябе і сыдзі з крыжа.

31. Гэтаксама і першасвятары з кніжнікамі, насміхаючыся, адзін аднаму казалі: іншых ратаваў, а Сябе не можа ўратаваць.

32. Хрыстос, Цар Ізраілеў, няхай сідзе цяпер з крыжа, каб мы ўбачылі, і ўвэравалі ў Яго. І распятыя з Ім ганьбілі Яго.

33. Калі ж надышла шостая гадзіна, цёмра настала па ўсёй зямлі да гадзіны дзевятай.

34. **І** ў дзевятай гадзіне ўскрыкнуў Ісус моцным голасам, кажучы: “Элаі, Элаі! ламма савахфані?” што азначае: ”Божа мой, Божа Мой! чаму Ты Мяне пакінуў?”

35. **І** некаторыя з тых, што стаялі там, чуючы гэта, казалі: вось, Ілію кліча.

36. **А** адзін пабег, намачыў губку вóцатам і, насадзіўшы на кій, даваў Яму піць, кажучы: чакайце, пабачым, ці прыйдзе Ілія зняць Яго.

37. Ісус жа, ускрыкнуўшы моцна, выпусціў дух.

38. **І** завеса ў храме разадра́лася напала́м зверху да́нізу.

39. Сотнік жа, які стаяў насупраць Яго і бачыў, што Ён, так ускрыкнуўшы, выпусціў дух, сказаў: сапраўды Чалавек Гэты быў Сын Божы.

40. Былі і жанчыны, што глядзелі здалёк, сярод іх была́ Марыя Магдалі́на, і Марыя, маці́ Іа́кава Меншага і Іасі́і, і Сала́мія,

41. якія і тады, калі Ён быў у Галілеі, хадзілі за Ім і служылі Яму; і іншыя многія, што прыйшлі разам з Ім у Іерусалім.

42. **І** калі ўжо настаў вечар, – паколькі была́ пятніца, гэта значыць, прэдадзень суботы, –

43. прыйшоў Іосі́ф, што з Арымафе́і, паважа́ны саветнік, які і сам чакаў Царства Божага, і, адва́жыўшыся, увайшоў да Пі́лата і папра́сіў це́ла Ісусава.

44. Пі́лат жа здзівіўся, што Ён ужо памёр; і, паклікаўшы сотніка, спытаў яго: ці даўно памёр?

45. **І**, даведаўшыся ад сотніка, аддаў це́ла Іосі́фу.

46. Ён, купіўшы плашчаніцу і, зняўшы Яго, загарнуў у плашчаніцу і паклаў Яго ў магілу, што была́ вы́сечана ў ска́ле, і прываліў ка́мень да дзвярэ́й магілы.

47. Марыя ж Магдалі́на і Марыя Іасі́ева глядзелі, дзе Яго пакла́лі.

Раздел 16

1. **І** калі міну́ла субота, Марыя Магдалі́на і Марыя Іа́кавава, і Сала́мія купілі духмянасцяў, каб, прыйшоўшы, памáзаць Яго.

2. **І** вельмі рана ў першы дзень тыдня прыходзяць да магілы, калі ўзышло сонца,
3. **і** гаварылі між сабою: хто адвэліць нам камень ад увахода ў магілу?
4. **І**, паглядзеўшы, бачаць, што камень адвэлены; а быў ён надта вялікі.
5. **І**, увайшоўшы ў магілу, яны ўбачылі юнака, што сядзеў справа, апрануты ў белы ўбор; і жажнуліся.
6. **А** ён кажа ім: не жахайцеся. Ісуса шукаеце Назараніна, распятага; Ён уваскрэс, Яго няма тут. Вось месца, дзе паклалі Яго.
7. Але ідзіце, скажыце вучням Яго і Пятру, што Ён будзе раней за вас у Галілеі; там Яго ўбачыце, як Ён казаў вам.
8. **І**, выйшаўшы, пабеглі яны ад магілы; іх ахапіла трымцэнне і жах, і нікому нічога не казалі, бо баяліся.
9. **А Ісус**, уваскрэсшы ў першы дзень тыдня, явіўся перш Марыі Магдаліне, з якой выгнаў быў сем дэманаў.
10. **Яна**, пайшоўшы, абвясціла тым, што былі з Ім, якія смуткавалі і плакалі;
11. **і** тыя, пачуўшы, што Ён жывы і што яна бачыла Яго, не паверылі.
12. Пасля ж гэтага явіўся Ён у іншым вобразе двум з іх дарогаю, калі яны ішлі ў сяло.
13. **І** тыя, пайшоўшы, абвясцілі астатнім; але і ім не паверылі.
14. Нарэшце, явіўся Ён і самім адзінаццаці, калі яны ўзляжалі *на вячэры*, і дакараў іх за нявер'е і жорсткасць сэрца, што яны тым, хто бачыў Яго Уваскрэслага, не паверылі.
15. **І** сказаў ім: ідучы па ўсім свеце, прапаведуйце Евангелле ўсяму стварэнню.
16. **Хто** ўверуе і ахрысціцца, той спасены будзе; а хто не ўверуе, асуджаны будзе.
17. **А** тых, хто ўверуе, будуць суправаджаць знаменні такія: імем Маім будуць яны выганяць дэманаў; будуць гаварыць новымі мовамі;

18. будуць браць змей; а калі што смяротнае в'іп'юць, не пашк'одзіць ім; на хворых ускладуць р'укі, і тыя будуць здаровыя.

19. І вось, Гасподзь пасля таго, як гаварыў да іх, узнёсся на неба і сеў праваруч Бога.

20. А яны, в'ійшаўшы, прапав'эдавалі ўсюды, і Гасподзь садз'ейнічаў ім і пацвярджаў слова знам'еннямі ўслед. Амінь.